آقایان هم مشمول بدپوششی می‌شوند؟

12 تیر 1401

شاخص‌های عفاف و حجاب از سال ۱۳۸۵ مغفول مانده بود.

هفته سوم خرداد «قرارگاه ۲۱ تیر» به صورت رسمی در خراسان رضوی آغاز به کار کرد قرارگاهی که با ابلاغ شاخص‌های عفاف و حجاب به دستگاه‌ها و نظارت بر حسن اجرای آن‌ها بنا دارد تا ۲۱ تیر که روز عفاف و حجاب است، طبق آنچه در متن مکتوب طرح ذکر شده، «بهبود وضعیت حجاب و عفاف در دستگاه‌ها» را پیگیری کند.

بر اساس آنچه در متن قرارگاه ۲۱ تیر ذکر شده، عفاف به عفاف در نگاه، عفاف در گفتار، عفاف در حرکات و سکنات، عفاف در معاشرت، عفاف در پاکدامنی و عفاف در پوشش تقسیم‌بندی می‌شود و حجاب هم برای خانم‌ها شامل ویژگی‌هایی در چادر و مقنعه، مانتو، شلوار، جوراب، کفش و رنگ لباس است. از نگاه این قرارگاه در حجاب و پوشش آقایان هم از کروات، پاپیون و سایر نمادهای غربی، تی‌شرت، پیراهن تنگ و کوتاه، لباس‌های بدن‌نما و وصله‌دار، طلا و زیورآلات، شلوارهای زاپ‌دار و... نباید استفاده شود.

این طرح همچنین برخی ویژگی‌های مشترک هم برای زنان و مردان برشمرده است؛ عدم استفاده از عکس‌های غیرمجاز و بدون پوشش اسلامی در فضای مجازی به عنوان عکس پروفایل، خودداری از به کارگیری بانوان در پست و محل‌های سازمانی ویژه آقایان و برعکس، به کارگیری منشی یا مسئول دفتر مرد برای مدیران مرد و زن برای مدیران زن و... از مهم‌ترین ویژگی‌های مشترک است. همچنین در تبصره‌ای ذکر شده که به کارگیری منشی زن بدحجاب تخلف مضاعف محسوب می‌شود.

بیش از ۲ هفته از آغاز به کار این قرارگاه در خراسان رضوی می‌گذرد و درباره پیشرفت اجرایی این طرح پاسخ به برخی ابهامات و انتقادها با دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر این استان گفت‌وگو کرده‌ایم.

۱۰۸ تیم سه نفره ارزیابی

مهدی رضایی، دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر خراسان رضوی، درباره روند اجرایی طرح گفت: بر اساس محلات و مرزبندی‌های شهرداری تقسیم‌بندی‌های جغرافیایی را برای مشهد انجام دادیم و ۱۰۸ تیم سه نفره از ابتدا تا پایان وقت اداری، اماکنی که در محدوده جغرافیایی خودشان قرار دارد را مورد بررسی قرار می‌دهند. حدود ۲ هفته از آغاز به کار این طرح می‌گذرد و در این مدت ۷۶۰ مکان در مشهد مورد بازدید قرار گرفته که پیشرفت قابل قبولی بوده است؛ مدیران دستگاه‌ها هم همکاری مناسبی را داشتند و تنها تعداد محدودی تنش در کل این موارد به وجود آمد.

وی یادآور شد: تلاش ما این است که با کمترین تبعات کار را پیش ببریم و نیروهای ما در این زمینه

توجیه هستند. ارزیابان ما به هیچ عنوان قرار نیست به افراد تذکر دهند و اگر هنگام مراجعه ناظران به دستگاه‌ها، شاخصی هم توسط پرسنل مجموعه یا دیگران رعایت نشده باشد، آن مورد را صرفا یادداشت می‌کنند و در قالب نامه‌ای محرمانه برای مدیر دستگاه ارسال می‌شود. وظیفه ما برخورد نیست و مدیران دستگاه‌ها باید نسبت به رعایت موارد ابلاغ شده، اقداماتی را انجام دهند. اگر هم جایی می‌بینید که برخوردهای ناشایستی در سطح جامعه اتفاق می‌افتد، از جانب ناظران و دوستان ستاد امر به معروف و نهی از منکر نیست و ممکن است بعضی از افراد خودشان احساس مسئولیت کرده باشند.

رضایی خاطرنشان کرد: در بازدیدهای صورت گرفته تا انتهای هفته گذشته مجموعا حدود ۳۵ مورد تخلف وجود داشت که به صورت محرمانه به مدیر دستگاه‌ها ارسال شده تا برخورد لازم را داشته باشند. فعالیت‌های ما در راستای افزایش حیطه نظارتی مدیران دستگاه‌ها و کمک به آن‌هاست وگرنه این حوزه اصلا به ما ارتباطی ندارد و وظیفه ما فقط احصا و ابلاغ شاخص‌ها بوده اما از آن جایی که حوزه نظارت دستگاه‌ها و مدیران محدود است و توانایی آن را ندارند، در قالب این طرح بنا شد تا به ادارات و سازمان‌ها در امر نظارت کمک کنیم.

شاخص‌های عفاف و حجاب از سال ۱۳۸۵ مغفول مانده بود

وی با بیان اینکه از سال ۱۳۸۵ طبق مصوبه ۴۲۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی ۳۲ دستگاه موظف شدند وظایفی را در حوزه عفاف و حجاب انجام دهند، تصریح کرد: یکی از دستگاه‌های مذکور در آن مصوبه که حکم قانون را دارد، ستاد امر به معروف و نهی از منکر است و ستاد موظف شده بود تا شاخص‌های عفاف و حجاب را احصا و به ادارات و دستگاه‌های مختلف ابلاغ نماید. این مصوبه از آن زمان تا الان مغفول مانده بود و در نهایت حدود آبان سال ۱۴۰۰ این شاخص‌ها تدوین و ابلاغ شد. از آنجا که مدیر هر اداره رئیس شورای امر به معروف و نهی از منکر هم است، وظیفه دارد این موارد را پیگیری نماید. موضوع پوشش و مقررات در همه جای دنیا وجود دارد و فردی هم که در جمهوری اسلامی کار می‌کند و حقوق می‌گیرد، باید دستورالعمل و شاخص‌هایی را در پوشش خود رعایت کند. البته اگر چه پیش‌بینی می‌کردیم وضعیت فجیع باشد اما پس از بازدید و ارزیابی‌ها مشخص شد که مشکل خاصی نیست؛ اکثر افراد خودشان رعایت می‌کنند و پوششی خارج از عرف نداشتیم.

دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر خراسان رضوی در پاسخ به سوالی درباره روند اجرایی و گستره جغرافیایی و عملیاتی این طرح بیان کرد: همه مکان‌ها از جمله درمانگاه‌ها، داروخانه‌ها، ادارات، سازمان‌ها، بانک‌ها، دفاتر پیشخوان دولت و... مورد بازدید قرار می‌گیرند؛ مشکلی در تامین نیروی انسانی بازرسان و ارزیابان وجود ندارد و چنانچه نیاز باشد می‌توانیم این ۱۰۸ تیم را افزایش دهیم. در حوزه خارج از مشهد و سایر شهرهای خراسان رضوی موضوع خاصی وجود ندارد و شاید در شهرستان‌های بزرگتر مانند نیشابور و سبزوار طرح به طور جدی‌تری دنبال شود که هنوز گزارش جمع‌بندی شهرستان‌ها را دریافت نکرده‌ایم.

گشت نامحسوس مرحله سوم ارزیابی است

رضایی درباره گشت‌های نامحسوس عفاف و حجاب اظهار کرد: قرارگاه ۲۱ تیر در قالب دستورالعمل‌های کشوری دنبال می‌شود. در این دستورالعمل گفته شده که بازرسی‌ها سه مرحله دارد. مرحله اول خودارزیابی دستگاه‌ها است؛ مدیران دستگاه‌ها وظیفه دارند پس از این که شاخص‌های عفاف و حجاب به آن‌ها ابلاغ شد، اگر احساس می‌کنند که در زیر مجموعه‌شان مشکلی وجود دارد، آن ایراد را برطرف و فرم‌های خودارزیابی را برای ستاد ارسال کنند. مرحله دوم مراجعه و بررسی حضوری ناظران و ارزیابان ستاد امر به معروف و نهی از منکر است و فقط سازمان مذکور را بازدید می‌کنند و حتی اگر آقا یا خانمی موردی را رعایت نکرده بود، بنا نیست به آن فرد تذکر دهند و پس از بازدید حضوری، چنانچه مشکلی وجود داشته باشد به صورت حضوری برای مدیر دستگاه ارسال می‌شود. از طرف دیگر از آنجا که برخی افراد از بازرسی حضوری خوش‌شان نمی‌آید و ممکن است مثلا مرخصی بگیرند تا آن روز در مجموعه حضور نداشته باشند، در دستورالعمل‌های کشوری پیش‌بینی شده است که نظارت غیرمحسوس هم وجود داشته باشد تا موردی مغفول نماند. سازمان‌های نظارتی، بسیج کارمندان و... از جمله دستگاه‌هایی است که در این زمینه با ستاد امر به معروف و نهی از منکر همکاری دارند.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه ناظران غیرمحسوس شامل همان تیم‌های ۱۰۸ نفره هستند یا خیر، بیان کرد: نظارت‌های نامحسوس از آن گروه‌ها جدا است و نظارت‌های نامحسوس تیم‌بندی نیست. عوامل و افرادی هستند که به صورت جداگانه در جاهای مختلف فعالیت می‌کنند و گزارش می‌دهند. البته تا این لحظه هنوز گزارشی از سمت ناظران نامحسوس به ما تحویل داده نشده است.

دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر خراسان رضوی درباره انتشار تصویری در فضای مجازی که در توضیح آن نوشته شده بود ناظران امر به معروف در حال بررسی لاک دست خانم‌ها هستند، عنوان کرد: شاخص‌هایی که مورد بررسی قرار می‌گیرد در متن ابلاغ شده به دستگاه‌ها وجود دارد؛ مواردی مانند تنگی یا گشادی لباس، اندازه لباس، کفش پاشنه بلند و ... لاک را به طور مشخص در این موارد دقت نکردم اما هر آن چیزی که از یک کارمند زن مسلمان ایرانی بازخورد منفی بسازد، در این شاخص‌ها قرار می‌گیرد. در خصوص آرایش چهره هم فقط آرایش غلیظ منع شده است.

رضایی با اشاره به بررسی پوشش مردان گفت: در حوزه آقایان هم گزارش‌های تخلف وجود دارد که البته تعداد کمتری داشته‌اند. از جمله این گزارش‌ها پوشیدن شلوار زاپ‌دار بوده است.

وی در پاسخ به سوالی درباره بررسی مجرد یا متاهل بودن افراد افزود: وضعیت تاهل و تجرد افراد بررسی نمی‌شود و قرارگاه ۲۱ تیر و ناظران این ستاد به این مسائل کاری ندارند.

گزارش : همشهری آنلاین،**687667**